DOMSTOLENS DOM
av den 26 oktober 1982*

I mål 240/81

har Finanzgericht i Baden-Württemberg till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

Senta Einberger, Schallstadt-Wolfenweiler,

och

Hauptzollamt Freiburg.

Begäran avser tolkningen av gemenskapsbestämmelserna om tullunionen när det gäller olaglig införsel av narkotika.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden J. Mertens de Wilmars, avdelningsordförandena A. O'Keeffe, U. Everling och A. Chloros samt domarna P. Pescatore, Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koopmans och O. Due,

generaladvokat: F. Capotorti,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören H. A. Rühl,

meddelar följande

dom

DOMSKÄL

1 Genom beslut av den 16 juni 1981, som inkom till domstolen den 4 september 1981, har Finanzgericht i Baden-Württemberg enligt artikel 177 i EEG-

* Rättegångsspråk: tyska.

fördraget ställt en fråga om tillämpningen av Gemensamma tulltaxan på insmugglad narkotika.

2 Tvisten vid den nationella domstolen rör fastställandet av tull för en viss mängd morfin som, efter att olagligt ha förts in till Förbundsrepubliken Tyskland, i strid med den tyska narkotikalagen (Betäubungsmittelgesetz) såldes i Schweiz av sökanden i målet vid den nationella domstolen. För detta dömdes sökanden till fängelse ett år (villkorligt) av en tysk brottmålsdomstol.

3 Finanzgericht har ställt frågan om morfinet är tullpliktigt enligt gemenskapsrätten. Den nationella domstolen hänvisar i detta hänseende till att domstolen i sin dom av den 5 februari 1981 i målet 50/80 Horvath (Rec. 1981, s. 385) slog fast att medlemsstaterna efter införandet av Gemensamma tulltaxan inte längre har behörighet att ta ut tull på narkotika som smugglas in i landet och efter upptäckt förstörs, men att de har full frihet att straffrättsligt beivra överträdelser av sin narkotikalagstiftning.

4 När det gäller de faktiska omständigheterna i föreliggande fall har Finanzgericht slagit fast att morfinet inte hade tillverkats i Förbundsrepubliken och att den mängd som såldes av sökanden i målet vid den nationella domstolen hade smugglats in till tyskt territorium och därefter olagligt förts ut till tredje land. Med hänvisning till domstolens tidigare nämnda dom ställs frågan om det inte är förbudet mot införsel och saluföring av narkotika snarare än att narkotikan förstörs som hindrar uttag av tull, och om man inte under sådana omständigheter måste dra slutsatsen att det inte kan uppstå någon tullskuld. Frågan huruvida utförsel av olaglig narkotika från tullområdet skall jämställas med förstöring av narkotika uppstår endast om domstolen inte godtar denna slutsats.

5 På grundval av dessa överväganden har den nationella domstolen ställt följande tolkningsfråga:

"Har en medlemsstat, efter införandet av Gemensamma tulltaxan, behörighet att ta ut tull för insmugglad narkotika som därefter åter förs ut från gemenskapens tullområde?"

6 Den nationella domstolen hävdar med rätta att det först är nödvändigt att fastställa om olaglig införsel till gemenskapen av narkotika som säljs olagligt ger upphov till en tullskuld. Domstolen börjar med att pröva denna fråga.

7 Som frågan är ställd rör den inte olaglig import av varor i allmänhet utan enbart olaglig import av narkotika.

8 Som domstolen påpekade i den tidigare nämnda domen av den 5 februari 1981 kännetecknas narkotika, t.ex. morfin, heroin och kokain, av att dess skadlighet är allmänt erkänd och att import och distribution av den är förbjudet i alla medlemsstater, varvid undantag endast görs för en strängt övervakad och begränsad handel för sådan användning som tillåtits för farmaceutiska och medicinska ändamål.

9 Detta rättsliga förhållande är i överensstämmelse med 1961 års "konvention ersättande äldre konventioner rörande narkotika" (FN:s fördragsssamling 520, nr 7515), som alla medlemsstater har tillträtt. I konventionens inledning slår parterna fast att tillvänjning till narkotika utgör en allvarlig fara för individen och för med sig sociala och ekonomiska risker för samhället. De förklarar sig vara medvetna om sin plikt att förebygga och bekämpa detta onda samtidigt som de inser att narkotika kommer att förbli oumbärligt som smärtlindrande medel och att erforderliga åtgärder måste vidtas för att säkra tillgången på narkotika för detta ändamål. Enligt artikel 4 i konventionen skall parterna vidta alla nödvändiga åtgärder för att begränsa produktion, tillverkning, export, import, distribution av, handel med samt användning och innehav av narkotika till uteslutande medicinska och vetenskapliga ändamål.

10 Härav följer att narkotika som inte omfattas av den av behöriga myndigheter strängt övervakade handeln för medicinska och vetenskapliga ändamål definitionsmässigt omfattas av ett totalförbud mot import och distribution i alla medlemsstater.

11 Sådan narkotika beslagtas och förstörs i praktiken omedelbart efter upptäckt i enlighet med nationell narkotikalagstiftning, utom i vissa sällsynta fall när den beslagtagna produkten lämpar sig för medicinsk eller vetenskaplig användning och överförs till den övervakade handeln varvid den blir tullpliktig.

12 Narkotika som säljs på den illegala marknaden och som inte överförs till den övervakade handeln är emellertid inte tullpliktig, oavsett om narkotikan upptäcks och förstörs eller undgår upptäckt av myndigheterna.

13 En tullskuld kan i själva verket inte uppstå vid import av narkotika som inte kan saluföras och integreras i gemenskapens ekonomi. Införandet av Gemensamma tulltaxan genom artikel 3 b i fördraget skall ses mot bakgrund av de mål som ställs upp för gemenskapen i artikel 2 och de riktlinjer som fastställs i artikel 29 för förvaltningen av tullunionen. Import till gemenskapen av

narkotika, som bara kan ge upphov till straffrättsliga åtgärder, ligger helt utanför ramen för dessa mål och riktlinjer.

14 Denna uppfattning bekräftas av bestämmelserna i rådets förordning nr 803/68 av den 27 juni 1968 om varors tullvärde (EGT L 148, s. 6, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå) och bestämmelserna i rådets direktiv 79/623 av den 25 juni 1979 om harmonisering av bestämmelser i lagar eller andra författningar om tullskuld (EGT L 179, s. 31, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå). I direktivets ingress sägs uttryckligen att den tidpunkt då tullskuld uppstår fastställs med hänsyn till importavgifternas ekonomiska karaktär och i förhållande till de villkor under vilka varor som omfattas av importavgifter integreras i gemenskapens ekonomi. Ingen tullskuld kan därför uppstå vid import av narkotika som säljs på den illegala marknaden eftersom sådan narkotika skall tas i beslag och förstöras vid upptäckt och inte bringas i omsättning.

15 Det skulle för övrigt inte vara rätt att i detta hänseende göra åtskillnad mellan narkotika som inte upptäcks och narkotika som förstörs under de behöriga myndigheternas överinseende, eftersom en sådan åtskillnad skulle innebära att uttaget av tull berodde på en tillfällighet, dvs. om narkotikan upptäcktes eller ej.

16 Det följer av det föregående att ingen tullskuld uppstår vid import av narkotika som inte omfattas av den av behöriga myndigheter strängt övervakade handeln för medicinska och vetenskapliga ändamål.

17 Detta fastställande berör på intet sätt medlemsstaternas behörighet att beivra överträdelser av sin narkotikalagstiftning och att utdöma lämpliga påföljder med alla de konsekvenser, även av ekonomisk karaktär, som detta kan innebära.

18 Mot bakgrund av detta svar är den nationella domstolens övriga frågor överflödiga.

Rättegångskostnader

19 De kostnader som har förorsakats den franska regeringen och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen,

är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

– angående de frågor som genom beslut av den 16 juni 1981 förts vidare av Finanzgericht i Baden-Württemberg – följande dom:

Det uppstår ingen tullskuld vid import av narkotika som inte omfattas av den av behöriga myndigheter strängt övervakade handeln för medicinska och vetenskapliga ändamål.

Mertens de Wilmars O'Keeffe Everling Chloros

Pescatore Mackenzie Stuart Bosco Koopmans Due

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 26 oktober 1982.

P. Heim
Justitiesekreterare

J. Mertens de Wilmars
Ordförande